

Kopja Informali ta' Sentenza

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH R. MICALLEF**

Seduta tat-22 ta' Awwissu, 2013

Rikors Numru. 285/2013

Fl-Atti tar-Rikors għall-ħruġ ta' Kontro-Mandat għall-Mandat ta' Sekwestru Kawtelatorju numru 393/13 fl-ismijiet:

Steven u Anita konjuġi **PAĊE**

VS

Paul **SAID**, Paul Camilleri, Michael Micallef u Ivan Farrugia

Il-Qorti:

Rat ir-Rikors imressaq mis-sekwestrat eżekutat Paul Said (aktar 'il quddiem imsejjaħ "l-eżekutat") fil-25 ta' Marzu,

Pagna 1 minn 8

Qrati tal-Gustizzja

2013, li bih u għar-raġunijiet hemm imfissra, talab (a) li l-Mandat ta' Sekwestru fuq imsemmi, maħruġ kontrih (u oħrajn) fuq talba tal-intimati eżekutanti miżżewġin Paċe (aktar 'il quddiem imsejħin "l-eżekutanti"), jitħassar għal kollox fil-konfront tiegħu għall-finijiet tal-artikolu 836(1)(d) tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta għaliex l-ammont mitlub fil-mandat ma huwiex *prima facie* ġustifikat jew huwa eċċessiv u (b) f'każ li l-Qorti ma ssibx li hemm raġuni tajba biex tħassar il-Mandat, għallanqas torbot lill-eżekutanti bl-għoti ta' garanzija fiż-żmien minnha stabilit, għall-finijiet tal-artikolu 838A tal-istess Kodiċi, fin-nuqqas ta' liema għoti ta' garanzija l-Mandat jaqa';

Rat id-degriet tagħha tas-27 ta' Marzu, 2013, li bih ordnat in-notifika lill-eżekutanti u tathom żmien biex iressqu s-sottomissjonijiet tagħhom għat-talbiet tar-rikorrent eżekutat;

Rat it-Twegiba mressqa mill-eżekutanti miżżewġin Paċe fid-9 ta' April, 2013, li biha u għar-raġunijiet hemm imsemmijin, qalu li t-talbiet tal-eżekutat ma jmisshomx jintlaqgħu għaliex m'humwiex mistħoqqa;

Rat l-atti tar-rikors u tal-Mandat li għalihom jirreferi;

Ikkunsidrat:

Illi din hija azzjoni maħsuba taħt l-artikolu 836 tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta. Mit-talbiet li għandha quddiemha l-Qorti, ir-rikorrent irid ineħħi minn fuqu għal kollox l-effetti ta' Mandat ta' Sekwestru kawtelatorju li l-eżekutanti ħarġu kontrih (u oħrajn) fil-15 ta' Marzu ta' din is-sena. Il-Mandat inħareġ dwar kreditu ta' sebgħin elf euro (€ 70,000) fuq il-kawżali ta' "rifużjoni ta' ammont lis-sekwestranti u dan in-konsegwenza ta' frodi iperpetrat mis-sekwestrati flimkien u in-solidum bejniethom meta b'*messa in xena* ikkonvinċu lis-sekwestranti biex jinvestu f'proprjeta' immobiljarja li suppost kellha tiġi mixtrija mis-soċjeta Valletta Glass s.r.l. soċjeta' allegatament reġistrata ir-Rumanija, u li fiha allegatament, is-

sekwestrati jew min minnhom kienu azzjonisti". Il-Mandat inħareġ dak inhar stess li tressaq, u ġie notifikat lil seba' (7) sekwestratarji, lkoll kemm huma banek kummerċjali. Bank minnhom iddikjara li kellu kont f'isem wieħed mis-sekwestrati eżekutati (mhux l-eżekutat f'dawn il-proċeduri) flimkien ma' oħrajn, u għalhekk ma satax jagħti tagħrif. Bank sekwestratarju ieħor iddikjara li ma kien iżomm l-ebda flus jew depożiti f'isem l-eżekutati;

Illi r-rikorrent eżekutat iqis li l-imsemmi Mandat għandu jitwaqqa' għaliex jgħid li huwa qatt ma kien imdañħal fil-kwestjoni u qatt ma tkellem mal-eżekutanti. Jisħaq ukoll li kien wissa lill-avukat tal-istess eżekutanti li huwa ma kellu xejn x'jaqsam mal-ftehim ta' investiment li l-eżekutanti jibnu l-pretensjonijiet tagħhom fuqu u li dawn kienu qegħdin iżeffnuh fin-nofs bla raġuni tajba;

Illi, min-naħa tagħhom l-eżekutanti jisħqu li l-eżekutat u sħabu l-oħrajn kienu lkoll ħsieb wieħed meta ħajruhom jinvestu ma' kumpannija fir-Rumanija. Jgħidu li l-eżekutat ma jstax ikun ma kien imdañħal fil-ġrajja kollha minħabba li huwa l-azzjonist ewlieni tal-istess kumpannija;

Illi r-raġuni mressqa mir-rikorrent eżekutat bħala dik li għaliha huwa qiegħed jitlob ir-rimedji msemminjin fir-rikors tagħhom hija: (a) li l-ammont imsemmi bħala kreditu fil-Mandat m'huwix *prima facie* ġustifikat jew huwa eċċessiv¹;

Illi, kif ingħad bosta drabi fi proċeduri bħal dawn, l-istħarriġ li għandha tagħmel il-Qorti huwa biss wieħed *prima facie* u dan għaliex il-mertu jmissu jiġi mistħarreġ fil-kawża proprja bejn il-partijiet. Għalhekk, hija l-fehma tal-Qorti li m'għandhiex tifli fil-mertu l-kwestjonijiet li nqalgħu bejn il-partijiet lanqas f'dan l-istadju, liema eżerċizzju huwa mħolli meta din il-Qorti tisma' l-kawża fil-waqt xieraq tagħha;

Illi issa l-Qorti sejra tgħaddi biex tqis l-aspetti ta' dritt li jsawru l-każ. Qabel xejn, għandu jingħad li dak li l-Qorti

¹ Art 836(1)(d) tal-Kap 12

trid tasal għalih f'din il-proċedura m'għandu bl-ebda mod jitqies li jkun qiegħed isir xi ġudizzju fil-mertu dwaru. L-istħarriġ meħtieġ fi proċedura b'hal din huwa marbut ma' eżami x'aktarx formali tal-att li tiegħu qiegħed jintalab it-tħassir. Il-Qorti għandha tistħarreġ li r-rekwiziti mitluba mil-liġi għall-ħruġ tal-Mandat jidhru mill-att innifsu u li dan ma nħariġx b'mod abbużiv²;

Illi, kif ingħad, ir-rikorrent eżekutat isemmi kawżali waħda biex isostni l-ewwel talba tiegħu, jiġifieri:

A) Li l-ammont mitlub m'huwiex *prima facie* ġustifikat jew hu eċċessiv [Art. 836(1)(d)]. F'dan ir-rigward ir-rikorrent eżekutat isostni li, mill-atti u mill-provi mressqa, għandu jidher mad-daqqa t'għajn li huwa ma kellu x'jaqsam xejn mal-episodju ta' x'wassal lill-eżekutanti biex iwaħħlu fih (u f'oħrajn) f'dak li jgħidu li ġaralhom. Minħabba f'hekk iqis li l-Mandat inħareġ kontrib għalxejn u f'dan l-aspett huwa mad-daqqa t'għajn mhux ġustifikat u eċċessiv;

Illi, min-naħa tagħhom, l-eżekutanti jiċċdu dan kollu u jgħidu li l-pretensjonijiet tagħhom fil-ħruġ tal-Mandat jinsabu msejsa fuq fatti li l-eżekutat ma meriex u li 'l quddiem joħorġu ċari meta jitressqu l-provi tul is-smiġħ tal-kawża. Iżidu jgħidu li l-istess eżekutat huwa azzjonist (maġġoritarju) fil-kumpannija barranija li magħha ftiehm u f'Jannar tal-2008³ u li l-istess eżekutat kien parti min-nisġa li biha twettaq il-qerq kontribom biex webbluhom joħorġu l-flus f'investiment li baqa' ma seħħx;

Illi l-Qorti tifhem li l-kejl li għandu jittieħed biex jitqies it-tħassir ta' Mandat kawtelatorju taħt din ir-ras huwa wieħed li jorbot il-kawżali tal-istess Mandat mal-kreditu msemmi fih. Dan ifisser li l-Qorti għandha tistħarreġ fl-ewwel lok jekk jirriżultax mad-daqqa t'għajn li r-rikorrent eżekutant għandu bazi ta' pretensjoni, u fit-tieni lok jekk wasalx biex "jillikwida" tali pretensjoni f'somma li taqbel mal-ammont minnu maħluf fil-Mandat. Wieħed m'għandu qatt jinsa li

² Kumm GMA 23.6.1994 fil-kawża fl-ismijiet *Paul Hili et Dr. Joselle Farrugia noe et* (mhix pubblikata)

³ Dok "A", f'paġġ. 14 – 9 tal-atti

f'dan il-kuntest, il-Qorti trid tkun gwidata mill-prinċipju li d-dritt għall-azzjoni ġudizzjarja m'għandux jiġi mfixkel jew imġarrab b'leġġerezza, u l-ieħor daqstant siewi li huwa dritt li persuna tfares l-interessi tagħha fil-milja tagħhom sakemm il-jedd sostantiv lilha kontestat jiġi definit minn Qorti⁴;

Illi minn dak li joħroġ mill-atti joħroġ li l-eżekutanti tassew jidher li għaddew somma flus li tissemma fil-Mandat⁵. Din għaddewha lil wieħed ieħor mill-intimati eżekutati. Il-ftehim li sar f'Jannar tal-2008 sar ma' dak l-eżekutat f'isem kumpannija jisimha Valletta Glass s.r.l. registrata fir-Rumanija. L-eżekutat ma jissemma mkien. Madankollu, lanqas jidher li ikkontesta l-allegazzjoni tal-eżekutanti li huwa azzjonist fl-imsemmija kumpannija u xiljiet b'hal din ilhom isirulu mill-eżekutanti (permezz ta' ittri tal-avukat tagħhom) sa minn Marzu ta' din is-sena u jiġifieri qabel ma nħareġ il-Mandat⁶;

Illi l-Qorti m'hijiex f'qagħda li tgħid minn issa jekk dan huwiex minnu jew le, għaliex din hija ħaġa li trid tirriżulta mill-provi quddiem il-Qorti li jmissha tisma' l-kawża fil-mertu. Imma ladarba l-eżekutanti qegħdin jibnu l-każ kollu tagħhom fuq il-kawżali tal-frodi li tmur lil hinn mir-rabta tagħhom mal-kumpannija u dawk li kienu warajha (huma jaċċennaw saħansitra għall-“ *lifting of the corporate veil*”), ma jistax jingħad li huwa mad-daqqa t'għajn inverosimili li l-eżekutat kien b'xi mod imdañhal jew jista' jgħid x'sata' ġara bil-flus investiti mill-eżekutanti mal-imsemmija kumpannija, jekk tassew huwa azzjonist (maġġoritarju) tagħha;

Illi, min-naħa l-oħra, jekk kemm-il darba din il-Qorti kellha minn issa tgħid u taqta' li l-eżekutat ma kien imdañhal f'xejn f'din il-ġrajja, tkun qiegħda tagħmel ġudizzju qabel il-waqt meta l-istat tal-provi ma jagħmel lill-eżekutat fl-ebda qagħda privileġġata fil-konfront tal-persuni l-oħrajn li kontra tagħhom inħareġ il-Mandat. Kieku huma wkoll kellhom iressqu proċedura b'hal din li ressaq l-eżekutat u

⁴ Ara P.A. RCP 29.11.2001 fl-atti tal-Mandat fl-ismijiet *Vincent Mercieca vs George Galea*

⁵ Ara dok f'pag. 20 tal-atti

⁶ Ara dok f'pag. 27 tal-atti

jitolbu t-tħassir tal-Mandat għall-istess raġuni, il-Mandat jispiċċa jithassar bla ma jkun għadu tqies is-sehem li lkoll jew min minnhom sata' kellu fil-biċċa;

Illi għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti ma ssibx li ngħatatilha raġuni tajba biżżejjed biex tħassar il-Mandat fuq il-kawżali msemmija;

Illi l-eżekutat ressaq ukoll talba biex l-eżekutanti jintrabtu li jagħtu garanzija għall-finijiet tal-artikolu 838A tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili.

Illi r-rimedju tal-għoti tal-garanzija huwa alternattiv għat-talba tat-tħassir tal-Mandat, u anzi jista' jingħata biss jekk kemm-il darba t-talba għat-tħassir tal-Mandat ma tintlaqax kollha jew imqar in parti, jiġifieri sakemm il-Mandat ikun b'xi mod għadu fis-seħħ⁷;

Illi meta l-liġi tipprovdi dwar l-għoti ta' garanzija min-naħa ta' min ikun kiseb il-ħruġ favurih ta' Mandat kawtelatorju, min jagħmel it-talba għal garanzija bħal dik (il-persuna eżekutata li kontriha jkun inħareġ il-Mandat li jkun) irid juri tajjeb biżżejjed lill-Qorti li jkun hemm "kawża ġusta" biex twassalha tqiegħed fuq il-parti eżekutanti ta' Mandat kawtelatorju l-piż li toffri garanzija tajba. Il-fatt waħdu li jkun inħareġ il-Mandat ma jitqiesx bħala "kawża ġusta" għall-finijiet ta' dan l-artikolu⁸. Irid ikun hemm raġunijiet oħrajn, iżjed serji u impellenti, li jwasslu lill-Qorti tagħti dik is-sanzjoni, x'aktarx imsejsin fuq il-ħtija kif imfissra fl-artikoli 1031 u 1032 tal-Kodiċi Ċivili⁹;

Illi ngħad ukoll li d-danni li għalihom jirreferi l-artikolu taħt eżami huma dawk li l-intimat eżekutant jista' jipprova li jkun ġarrab direttament minħabba l-ħruġ tal-att kawtelatorju u bħala konsegwenza ta' tali ħruġ¹⁰, u dment li jikkonkorru l-elementi mitluba mil-liġi għal tali likwidazzjoni;

⁷ Ara P.A. RCP 30.5.2002 fl-Atti tal-Mandat fl-ismijiet *Joseph Demicoli vs Coleiro General Supplies Ltd.*

⁸ Ara P.A. GC 4.10.2002 fl-atti tal-Mandat fl-ismijiet *Paul Caruana vs Rudolphe Gaerty*

⁹ Ara P.A. TM 18.9.2002 fl-atti tal-Mandat fl-ismijiet *John Żarb vs Port Cottonera Ltd.*

¹⁰ Ara P.A. GC 2.3.2001 fl-atti tal-Mandat fl-ismijiet *Avukat Vincent Falzon noe vs Alex Sullivan*

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi l-ammont tal-garanzija li jrid jiġi iffissat irid iżomm bilanċ xieraq bejn il-jedd li persuna tressaq att kawtelatorju biex tħares il-pretensjonijiet tagħha f'kawża pendenti, u l-effett li tali att iħalli fuq il-persuna li kontra tagħha jinħareġ dak il-Mandat¹¹. Ta' min jgħid hawnhekk li l-ordni biex tingħata garanzija m'hijiex l-istess bħal kundanna ta' penali jew kundanna għall-ħlas ta' danni: l-għan waħdieni tagħha huwa li tqiegħed lill-parti eżekutata f'qagħda li, meta u jekk tibda proċeduri għal dan il-għan, issib assi li fuqhom tkun tista' teżegwixxi deċiżjoni favorevoli għaliha;

Illi l-eżekutat ma semma l-ebda raġuni partikolari għaliex din il-Qorti jmissha ssib li għandha torbot lill-eżekutanti bl-għoti ta' garanzija. Jidher li t-talba għamilha biss bħala konsegwenza f'każ li ma tintlaqax l-ewwel talba tiegħu;

Illi, min-naħa tagħhom, l-eżekutanti Paċe jishqu li ma hemmx raġunijiet tajba għaliex imisshom jintalbu jintrabtu bil-garanzija. Minbarra dan, kulma qegħdin jitolbu hu li tintraddilhom is-somma konsiderevoli li huma ħarġu u li baqqi ma ħadu l-ebda konsiderazzjoni tagħha;

Illi quddiem dan kollu, l-Qorti tasal għall-fehma li ma ngħatatx raġuni tajba mill-eżekutat għaliex din it-tieni talba tiegħu jistħoqqilha tintlaqa';

Għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti qegħda taqta' u tiddeċiedi billi:

Tiċhad it-talbiet tar-rikorrent eżekutat, bl-**ispejjeż** kontra tiegħu;

Mogħti kameranment illum, it-22 ta' Awissu, 2013.

< Sentenza Finali >

¹¹ P.A. GCD 12.8.2010 fl-atti tal-Mandat fl-ismijiet *Emanuel Cachia vs Albert Bonnici*

Kopja Informali ta' Sentenza

-----TMIEM-----